

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r3466292,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-pomocy-panstwa-w-wychowywaniu-dzieci-oraz-niek.html>

2021-09-17, 12:55

Numer projektu	UD220
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw

Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie

Obowiązująca ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407) wprowadziła do polskiego systemu prawnego nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze, zwane powszechnie programem „Rodzina 500+” lub „500+”. Spotkało się ono z nadzwyczaj pozytywnym odbiorem, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że program „Rodzina 500+” adresowany jest do szerokiego kręgu uprawnionych. Świadczenie to w wielu przypadkach jest kluczowym, zwłaszcza dla rodzin wielodzietnych, dla zapewnienia niezbędnej pomocy finansowej w wychowywaniu dzieci.

Obecnie z programu „Rodzina 500+” korzysta ponad 6,5 mln dzieci. Od momentu uruchomienia na program wydatkowano ponad 134 mld złotych (stan na grudzień 2020 r.). Łączne koszty obsługi świadczenia 500+ w latach 2016–2020, czyli od początku funkcjonowania programu, wyniosły przeszło 1,6 mld zł.

Mając na względzie ogromną skalę programu oraz ponoszone na niego nakłady finansowe zasadnym jest weryfikacja i optymalizacja procesu przyznawania i obsługi świadczenia 500+. W obecnym kształcie programu obsługą spraw związanych ze świadczeniem wychowawczym zajmują się jednostki samorządu terytorialnego, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w sprawach wymagających decyzji i rozstrzygnięć związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego, instytucją właściwą jest wojewoda. Ustawa dopuszcza możliwość składania wniosków w różnych formach, m.in. w formie papierowej, a wypłata świadczenia może następować w formie przekazu pocztowego, wypłaty gotówkowej lub przekazu bankowego.

Proponowana zmiana eliminuje mankamenty wynikające z obecnego procesu obsługi świadczeń 500+. Zakłada się zmianę jednostki obsługującej program „Rodzina 500+” na Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako instytucji dysponującej odpowiednimi zasobami oraz systemami informatycznymi, a tym samym będącej w stanie sprawnie i efektywnie obsługiwać świadczenia 500+. Zakłada się ponadto wykorzystanie wyłącznie elektronicznych kanałów składania wniosków i wypłatę świadczeń jedynie w formie bezgotówkowej. Proponowane rozwiązanie ma na celu optymalizację procesu przyznawania i obsługi świadczenia, a tym samym bardzo istotną redukcję kosztów jego obsługi. Dodatkowo ogranicza ryzyko zarażenia COVID-19 poprzez eliminację ryzyka przenoszenia koronawirusa na dokumentach papierowych oraz środkach pieniężnych, jak i eliminację bezpośrednich kontaktów z innymi osobami przy osobistym składaniu wspomnianych wniosków.

Projektowana ustawa zakłada również modyfikację w zakresie przyznawania świadczenia wychowawczego w sprawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w taki sposób, że świadczenie to przysługiwać będzie w Polsce w pełnej wysokości niezależnie od ustalenia pierwszeństwa w wypłacie świadczeń w innym kraju. Rozwiązanie to dąży do zapewnienia osobom migrującym największej korzyści w zakresie uprawnień do świadczeń spośród oferowanych przez system rozporządzenia unijnego i przez ustawodawstwo krajowe.

Projektowana ustawa zakłada stopniowe przejście obsługi świadczeń przez ZUS, tj.:

- sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal będą realizowane, do zakończenia postępowania, przez dotychczasowe organy. Organy te będą również kontynuować wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, tj. do 31 maja 2022 r. w okresie styczeń – maj 2022 r.,

- od 1 stycznia 2022 r. ZUS będzie wypłacał na bieżąco przyznawane przez siebie świadczenia wychowawcze oraz będzie od 1 lutego 2022 r. przyjmował wnioski na kolejne okresy, począwszy od okresu rozpoczynającego się 1 czerwca 2022 r.,

- w zakresie spraw dotyczących świadczeń wychowawczych przysługujących z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, przewiduje się ich docelowe wejście w życie począwszy od świadczeń należnych za kolejny okres, rozpoczynający się 1 czerwca 2022 r. Do 31 maja 2022 r. obsługą świadczeń wychowawczych podlegających koordynacji będzie zajmować się wojewoda, a organy samorządowe będą te świadczenia nadal wypłacać, do zakończenia okresu, na jaki zostały przyznane.

Istota rozwiązań ujętych w projekcie	<p>Proponowane rozwiązanie zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmianę organu realizującego świadczenie wychowawczego (wójt, burmistrz, prezydent miasta, wojewoda) na Zakład Ubezpieczeń Społecznych, - zmianę dotychczasowej formy składania wniosku o ustalenie prawa do świadczenia poprzez wyłączenie formy materialnej wniosku papierowego, składanego bezpośrednio w siedzibie jednostki właściwej bądź za pośrednictwem przesyłki listowej i pozostawienie wyłącznie możliwości składania wniosku poprzez systemy teleinformatyczne, - zmianę sposobu wypłaty świadczenia wychowawczego poprzez odejście od wypłaty w formie gotówkowej i przekazem pocztowym na rzecz wypłaty w formie bezgotówkowej na wskazany przez wnioskodawcę numer rachunku bankowego, - wypłatę świadczeń wychowawczych w pełnej wysokości osobom, które dotychczas były pozbawione tego świadczenia, lub pobierały świadczenie w obniżonej wysokości, z uwagi na przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. <p>Koszty obsługi świadczenia wychowawczego określone są ustawowo, jako procent od kwoty wypłaconych świadczeń. Proponowane określenie kosztów obsługi jako 0,1 proc. kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczeń wychowawczych stanowić będzie wielokrotną oszczędność względem dotychczasowych regulacji.</p> <p>W okresie 2022-2032 łączne szacowane koszty obsługi wyniosą ok. 427 mln zł, co oznacza oszczędności dla budżetu państwa na poziomie ok. 3,1 mld zł w okresie 10 lat.</p> <p>Wzrost wydatków na świadczenia wychowawcze związany z przyznawaniem świadczeń w pełnej wysokości w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wyniesie ok. 174 mln zł w okresie 2022-2032.</p>
Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	MRiPS
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Barbara Socha Podsekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MRiPS
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2021 r. ZREALIZOWANY Rada Ministrów przyjęła 31 sierpnia 2021 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

Data modyfikacji : 31.08.2021

[Rejestr zmian](#)